МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ

На правах рукопису

ТОЛСТА Катерина Іванівна

ЕКОНОМІКО-ПРАВОВИЙ МЕХАНІЗМ РЕГУЛЮВАННЯ ЯКОСТІ СПОЖИВЧИХ ТОВАРІВ

Спеціальність 08.07.05.-
Економіка торгівлі й послуг

Автореферат
дисертації на здобуття вченого ступеня
кандидата економічних наук

Донецьк - 1997

ЛННБ України ім.В.Стефаника
00752431 (М)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ

На правах рукопису

ТОЛСТА Катерина Іванівна

ЕКОНОМІКО-ПРАВОВИЙ МЕХАНІЗМ РЕГУЛЮВАННЯ ЯКОСТІ СПОЖИВЧИХ ТОВАРІВ

Спеціальність 08.07.05.-
Економіка торгівлі й послуг

Автореферат
дисертації на здобуття вченого ступеня
кандидата економічних наук

Донецьк - 1997

ЛНБ ім. В. Стефаника
АН України

АВ 37.776

Дисертація є рукописом.

Роботу виконано у Донецькому державному комерційному інституті.

Науковий керівник: доктор економічних наук,
професор Белла Григорівна Шелегеда

Науковий консультант: кандидат економічних наук,
доцент Іслам Халідович Баширов.

Офіційні опоненти: доктор економічних наук, професор
Біренберг Борис Михайлович
кандидат економічних наук, доцент
Чижиков Геннадій Дмитрович

Провідна організація: ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Захист відбудеться 13 березня 1997 року о 10.00 на засіданні спеціалізованої ради К 06.02.02 по присудженню вченого ступеня кандидата економічних наук у Донецькому державному комерційному інституті. Адреса: 340050, м. Донецьк, вул. Щорса, 31, зал засідань ради.

З дисертацією можна ознайомитися у бібліотеці інституту.

Автореферат розіслано 13 лютого 1997 р.

Вчений секретар спеціалізованої
ради К 06.02.02, кандидат
економічних наук, доцент О. В. Виноградова

1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ.

Актуальність теми дослідження

Становлення України як незалежної суверенної держави, створення найбільш сприятливих умов для введення економіки України в систему світового розподілу праці, наближення до ринкових структур розвинених закордонних держав вимагає збалансування економіки та врівноваження внутрішнього ринку країни. Формування багатоскладової економіки України з утворенням високорозвиненої виробничої інфраструктури, наближення життєвого рівня громадян України до рівня економічно розвинених країн можливо лише при вирішенні багатьох проблем, в тому числі і проблеми якості споживчих товарів

Період переходу України до нових суспільно-економічних відносин характеризується насиченням внутрішнього ринку країни низькоякісними споживчими товарами вітчизняного та закордонного виробництва, які зашкоджують споживачам і суспільству в цілому. Спрощений підхід до проблеми якості деяких теоретиків і практиків у сфері економіки України не дозволяє певним чином віднестись до якості як до економічної категорії, що впливає на велику кількість процесів у суспільстві та державі. Бо саме якість виражає складну систему відносин виробників і споживачів, займає відповідне місце в мікро та макроаналізі економічної ситуації.

Як свідчить історичний досвід розвитку економіки деяких держав Південно-Східної Азії, Північної Америки, Західної Європи - досягнення ними видатних успіхів соціально економічного характеру стало можливим в результаті вирішення ряду проблем, включаючи проблему якості споживчих товарів.

Тільки якість, яка відповідає вимогам кращих світових стандартів та зразків, дозволить зробити XXI століття століттям процвітання, раціонального використання енергетичних та сировинних ресурсів, бережливого відношення до оточуючого середовища, захисту здоров'я та життя населення, сприяти більш високому рівню розвитку цивілізації.

Виробництво - основа існування і розвитку кожної держави. Але виробництво не заради виробництва, а випуск високоякісної, конкурентоспроможної продукції, яка б витиснула з національного ринку неякісну продукцію іноземного виробництва та знайшла б світові ринки збуту. Досвід розвинених країн підтверджує, що якість продукції регулюється не лише ринковими відносинами, але і державним механізмом регулювання.

Таким чином, боротьба за високу якість потребує розробки та послідовного використання багатьох механізмів регулювання з врахуванням специфіки перехідного періоду в економіці держави, національних особливостей, досвіду високорозвинених країн. Існуюча тепер важка ситуація з якістю споживчих товарів в Україні, пошук шляхів її виправлення і обумовили вибір теми дослідження.

Мета роботи - вивчення і узагальнення результатів наукових досліджень по проблемі якості споживчих товарів, наукове обгрунтування оцінки діючих механізмів регулювання якості продукції, обгрунтування необхідності їх удосконалення, а також розробки та упровадження нових економіко-правових механізмів регулювання якості споживчих товарів на період переходу до нової суспільно-економічної формації.

Для реалізації поставленої мети вирішені слідуючі задачі:

- розкрита економічна суть якості в системі відносин виробників та споживачів;

- розглянуті основні економічні закони, закономірності та тенденції регулювання якості споживчих товарів;

- дана оцінка механізмів правового регулювання якості споживчих товарів, обгрунтована необхідність удосконалення та посилення механізмів державного регулювання якості в Україні;

- вивчені основні економіко-правові фактори що впливають на якість споживчих товарів;

- визначені та розроблені нові механізми економіко-правового регулювання якості споживчих товарів;

- вперше обгрунтована необхідність розробки та затвердження Державної Програми Якості;

- визначені основні форми захисту вітчизняного товаровиробника та прав споживачів;

- вперше розроблена методика прогнозування ефективності виробництва та реалізації високоякісної продукції.

Предмет дослідження - економіко-правові механізми регулювання якості споживчих товарів на Україні в умовах становлення ринкових відносин.

Об'єктом дослідження стали конституційні права споживачів на товари відповідної якості, економічні відносини між товаровиробниками та споживачами на ринку товарів.

Теоретичною та методологічною основою дослідження стали роботи вітчизняних та закордонних авторів з приводу даної проблеми.

Інформаційну основу дисертації склали Законодавчі

акти України, статистичні матеріали Донецького обласного управління Держкомітета України по справах захисту прав споживачів, Донецької міської санітарно-епідеміологічної станції, Донецького обласного управління статистики.

Для отримання інформації, що не враховується статистикою, автором проведені соціологічні дослідження методами анкетного опитування населення, інтерв'ювання спеціалістів, що займаються різними аспектами проблеми якості.

Під час дослідження застосовувались економіко-статистичні методи збирання та обробки інформації, такі як метод корреляції вибіркового обслідування, правові методи, використання яких підтверджує наукову вірогідність та надійність результатів досліджень.

Наукова новизна дисертаційної роботи виявляється у слідуючому:

- вперше здійснений системний підхід до розглядання проблеми якості споживчих товарів у Донецькому регіоні під час втілення ринкових реформ;

- виявлена та проаналізована соціальна структура населення Донецького регіону в сучасних умовах; можливість забезпечення попиту на споживчі товари; правова поінформованність та захист у питаннях якості споживчих товарів; узагальнено та враховано думку респондентів, що стосується удосконалення механізмів регулювання якості споживчих товарів;

- проведена правова експертиза діючих нормативних актів, регулюючих якість споживчих товарів на Україні в теперішній час;

- вперше відібрані, проаналізовані та систематизовані

ряд основних факторів, що впливають на рішення проблеми якості споживчих товарів;

- розроблені методи прогнозування та регулювання економічної ефективності виробництва та реалізації високоякісних вітчизняних товарів;

- вперше розроблені та науково обгрунтовані, рекомендовані для використання нові правові форми регулювання якості: "Торговий кодекс", "Торгові суди", реформування національної системи стандартизації.

Практичне значення проведеного дослідження виявляється в тому, що застосування отриманих результатів та висновків буде сприяти насиченню ринка України високоякісними вітчизняними споживчими товарами, підтримки вітчизняного товаровиробника, виходу з кризи економіки України, раціональному використанню енергетичних та сировинних ресурсів держави, завоюванню світових ринків збуту; приведенню національного законодавства у відповідність з міжнародним; реалізації конституційного права на захист здоров'я та життя населення країни.

Матеріали, отримані під час дослідження, знайшли застосування в навчальних заняттях при вивченні курсів "Основи права України", "Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності".

Апробація дослідження. Отримані результати дослідження викладались на наукових конференціях викладачів Донецького Державного комерційного інституту у 1995-1996 рр. Розроблені науково-практичні рекомендації, засновані на результатах та висновках даної роботи, були направлені на вивчення та практичну реалізацію у Верховну Раду України, Міністерство юстиції України,

Міністерство зовнішньоекономічних зв'язків та торгівлі, Держстандарт України, місцеві органи влади. Отримані відповіді свідчать про зацікавленість вказаних інстанцій та можливості використання в законотворчій практиці. Окремі положення дисертаційного дослідження використані при виконанні кафедрою госбюджетних тем, а також впровадженні в практичну діяльність підприємств з полученням економічного ефекту в сумі 1565 гривень.

Публікації. За темою дослідження опубліковані 6 друкованих наукових робіт, загальним обсягом 1,8 друкованих листів.

Обсяг і структура дисертації. Робота складається з вступу, трьох частин, заключення, списку літератури та додатків. Вона містить у собі 7 таблиць, 21 малюнок, 12 додатків, усього 145 сторінок.

2. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ДИСЕРТАЦІЇ.

У дисертаційній роботі обгрунтовується вибір теми дослідження, його новина, актуальність, виявлені цілі, завдання, методологія та практичне значення.

У першій частині "Економіко-правовий зміст якості споживчих товарів" розкрита економічна суть та методологія регулювання якості споживчих товарів.

Економічний зміст якості виявляється та розкривається у процесі виробництва та споживання продуктів праці. Якість інтегрує в собі результат конкретної праці та взаємодію споживчої вартості та умов споживання. Як економічна категорія якість виражає складну систему відносин виробників та споживачів з приводу формування суспільно необхідного рівня її корисних властивостей. Мета виробництва повинна виявлятися в задоволенні не абстрактних потреб, а потреб

по якості суспільства в цілому.

Якість - найбільш об'єктивний, узагальнюючий показник наукового, технічного, економічного, соціального та політичного прогресу. Повисити якість - це означає досягти високих кінцевих результатів оптимізації, ефективності виробництва, а значить, повисити безпеку, надійність, довгостроковість товарів, значить зберегти кошти з метою використання їх для науки, охорони здоров'я, соціальних інфраструктур. Низька якість товарів - самий небезпечний вид марнотрацтва ресурсів. Спеціалісти підрахували, що доведення побутової техніки до світових рівней якості дозволило б економити в рік мільярди Квт електроенергії, сотні тисяч тонн сировини, сотні мільйонів доларів валютних коштів.

Соціально-економічна природа якості споживчих товарів потребує безперервного її удосконалення, що продиктоване тими суспільними відносинами, які формуються в Україні.

Як показали дослідження, внутрішній ринок країни в період переходу до нової суспільно-економічної формації насичений низькосортними, недоброякісними товарами, що потребує вирішення проблеми регулювання якості.

Яким же повинен бути найбільш ефективний механізм регулювання якості? Аналіз цього аспекту економічної діяльності розвинених держав показав, що це повинен бути синтез економічного та правового механізмів.

У сфері економіки, як і в будь-якій іншій галузі суспільних відносин, існують регулятори усіх процесів - економічні закони, призначення яких - недопущення або ліквідація хаосу, забезпечення збалансованого та ефективного виробництва, розподіл, обмін та споживання. Історія розвит-

ку економічних процесів, наукове обгрунтування закономірностей розвитку довели їх об'єктивний характер. Перехід до ринкових відносин, де ринок - механізм взаємодії споживачів та продавців, регулюється, в першу чергу, законами попиту та пропозиції, ринкового ціноутворення, вартості, зростання продуктивності праці. Тобто, зростання якості споживчих товарів є закономірністю певних економічних відносин, що обумовлюються дією економічних законів.

Практика високоіндустріальних держав з ринковими відносинами переконливо доказала, що сам по собі ринок не забезпечує світового рівня якості споживчих товарів. Ринкове регулювання повинне сполучатися із механізмами державного управління якістю. Про це свідчить одна з найбільш відомих та визнаних шкіл економічної теорії - теорія Кейнса, що передбачає активне втручання держави в економічне життя. Через це, використовуючи порівняно-історичний метод в оцінці розвитку інших держав, враховуючи економіко-соціальну ситуацію в Україні, нами був зроблений однозначний висновок про пріоритетну роль правового механізму при регулюванні якості споживчих товарів як у макро-, так і в мікроекономіці.

Регулювання якості продукції і пов'язана з цим охорона життя та здоров'я населення, захист інтересів суспільства та держави від несумлінних виробників та продавців - це функції правового механізму.

Механізм правового реґулювання якості це сукупність норм права відповідних нормативних актів України, одним з яких є Конституція України. Законодавчий акт, володіючий найвищою юридичною силою, прийнятий на V сесії Верхов-

ної Ради України 28 червня 1996 року, захищає права споживачів, здійснює контроль за якістю та безпекою продукції, гарантує право вільного доступу до інформації про якість споживчих товарів.

Проблема якості регулюється також нормативними актами іншого роду. Це, перш за все, закон України "Про захист прав споживачів" від 15 грудня 1993 року, що регулює відношення між споживачами, виробниками, продавцями в умовах різних форм власності, переходу до нових економічних відношень. Слід замітити про суттєву роль у сфері регулювання якості споживчих товарів затверджених Верховною Радою України 25 січня 1995 року "Положень про захист прав споживачів".

Монополізація економічних стосунків у країні, відсутність конкуренції, правдивої інформації про якість сприяли зловживанням, збиткам, марнотратству коштів та ресурсів. Через це, прийняття таких нормативних актів, як Закон України "Про обмеження монополізму та недопущення недобросовісної конкуренції в підприємницькій діяльності", "Про антимонопольний комітет України", "Основи законодавства України про охорону здоров'я", "Про рекламу", "Про екологічну експертизу", передбачає рішення слідуючих завдань:

- контроль за випускаємою для реалізації продукції;
- захист здоров'я та життя населення;
- контроль за переміщенням експортно-імпортної сировини;
- всі види контролю, що гарантують безпеку сировини та всіх видів продукції;
- відповідність продукції стандартам, нормам, правилам.

Аналіз діючого законодавства показує, що не всі аспекти проблеми якості урегульовані достатньо, чітко, належним засобом. Деякі норми права залишаються існувати лише на папері і не застосовуються в повсякденній практиці, носять лише декларативний характер. Через це, деякі положення, декрети, закони необхідно передивитися, посилити санкції, привести у відповідність з міжнародним рівнем, створити нові.

У другій частині "Якість споживчих товарів в умовах становлення ринкових відношень" проведено аналіз факторів, впливаючих на якість товарів; вивчені основні передумови, удосконалення форм захисту прав споживачів на товари належної якості; дана оцінка діючим економіко-правовим механізмам регулювання якості; виявлені позиції споживачів та їх відношення до проблеми якості в місті Донецьку та Донецькій області.

Якість, як категорія певних суспільно-економічних відносин, підлягається при формуванні впливу численних факторів. Це можуть бути: політичні, соціальні, організаційні, правові, економічні, моральні, міжнародні тощо. З усього різноманіття теоретичних та практичних аспектів формування якості економічні та правові більш за все, на наш погляд, впливають на якість споживчих товарів, особливо під час переходу до нових умов хазяйнування. Нами систематизована, вивчена та запропонована схема основних економіко-правових факторів підвищення якості споживчих товарів.

До економічних факторів, що впливають на якість споживчих товарів, необхідно віднести, перш за все, рівень прибутків населення. Дослідження дозволили зробити од-

нозначний висновок про пряму залежність впливу прибутків громадян на якість споживання і на якість виробництва товарів.

Політика ресурсозбереження, як впливовий економічний фактор, має велике значення на підвищення якості. Висока якість споживчих товарів - це раціональне, розумне використання усіх ресурсів та сировини.

В нових економічних умовах ефективним фактором впливу на якість товарів є конкурентноспроможність, яка дозволяє порівнювати певний товар з існуючими аналогами за усіма параметрами, в тому числі і за якістю.

Рентабельність - один з критеріїв ефективності виробництва, який дозволяє судити про вплив результативних економічних показників на якість виробів.

Важливу роль на підвищення якості споживчих товарів виявляють правові фактори впливу - нормативні акти законодавчої влади, нормативні акти виконавчої влади, правові документи судової влади, господарча угода, міжнародне законодавство. Регулюючи сферу споживання, відповідне національне та міжнародне законодавство сприяє підвищенню якості продукції.

Загостренню проблеми якості товарів передували певні ситуації в країні, різні передумови, які зобов'язують до прийняття відповідних рішень, виконання певних дій з боку держави та її органів різних рівнів та повноважень.

Яка ж ситуація в Україні в теперішній час, що є передумовами удосконалення економіно-правового механізму регулювання якості споживчих товарів?

Історичний досвід розвитку підтверджує, що одним з основних показників добробуту економічної ситуації в дер-

жаві є демографічна ситуація. Вивчення цього питання підтверджує, що перед Україною серйозно стоїть проблема фізичного виживання у зв'язку з скороченням тривалості життя громадян і зростанням смертності серед новонароджених.

Соціологічні дослідження, проведені Міністерством освіти України, свідчать, що лише 30% немовлят не мають відхилень у стані здоров'я.

У Донецькій області щороку з'являється по одному селищу немічних старих та зникає по два мікрорайони працездатних і дітей. Це не лише результат різкого падіння народжуваності, зростанню міграції, але і збільшення смертності. За статистичними свідченнями, рівень смертності збільшується в тому числі за рахунок онкологічних захворювань, серед яких домінують захворювання органів травлення, пов'язані із вживанням продуктів харчування неналежної якості, що містять шкідливі речовини, серед яких - концерогени, радіоактивні ізотопи, гормони,антибіотики, засоби захисту рослин, добрива.

За даними Міністерства освіти на друге місце в структурі загального захворювання серед дітей та підлітків вийшли захворювання органів травлення порівняно з 1993 р., темпи зростання цієї патології у дітей у 1994 р. збільшились на 43,2%, 29,4% серед хворих дітей складають малюки до 6 років. За думкою медпрацівників, таке зростання захворювання органів травлення безпосередньо пов'язане з погіршенням якості продуктів харчування.

Забруднення харчових продуктів токсичними металами та їх сполуками, мінеральними добривами та засобами захисту рослин, антибіотиками та гармональними препара-

тами, що використовуються для лікування тварин, стимулювання їх росту, неминуче приводить до попадання в організм людини, викликаючи тим самим будь-яку патологію, включаючи пухлини, генетичні порушення, каліцтва, важкі отруєння.

Вивчені нами дані про виробництво та реалізацію неякісних харчових продуктів дозволили зробити висновок, що в масштабах України тисячі тонн м'яса та м'ясопродукції, молока та молочної продукції, хлібобулочних та круп'яних виробів, жирів, напоїв, продуктів дитячого харчування не дійшли до споживача, а за наказом органів санепідстанції були використані на споживу худобі, та технічні цілі, відправлені на повторну промислову переробку. А на виробництво неякісної продукції були витрачені великі кошти, сировина, енергія, час, тобто це ще одна передумова до удосконалення механізму регулювання якості продукції.

Низький рівень життя суспільства в цілому, дійсні показники зростання кількості правопорушень в цій сфері відношень, поява нових форм власності, лібералізація зовнішньоекономічної діяльності, інтеграція України в міжнародні структури потребують удосконалення механізмів регулювання споживчих товарів.

З метою соціологічної веріфікації висновків праці нами була розроблена анкета, перелік питань якої спрямований на виявлення відношення населення до проблеми якості споживчих товарів. Питання занесені до анкети, сгруповані за демографічними, економіко-соціальними та правовими ознаками.

Група ознак, що характеризують рівень правових знань респондентів, їх відношення до можливостей держави і

суспільних органів забезпечити високий рівень захисту їх прав на якісну продукцію, дозволила виявити відношення респондентів до реорганізації діючого законодавства та інших питань, які торкаються захисту прав споживачів.

Було проведено анкетування 500 респондентів (мешканців м. Донецька та області) з використанням "сліпого" методу опитування. Обробка отриманих даних була проведена за допомогою звичайних методів статаналізу.

На питання "Чи має значення якість придбаного товару" позитивно відповіли 95,4% опитуваних. "Не має значення" - 0,4%, для 3,2% опитуваних якість придбаного товару була не важлива. Треба відмітити, що до двох останніх категорій відносяться люди похилого віку, всі пенсіонери, що оцінюють свій рівень життя нижче рівня зубожіння.

На питання "Продукції якого виробництва Ви надаєте перевагу?" отримані такі дані:

імпортного виробництва - 50,4%;

вітчизняного виробництва - 16,8%;

імпортного та вітчизняного - 32,8%.

Таким чином, треба відмітити, що половина всіх опитаних надає перевагу товарам імпортного виробництва, ще 1/3 - поряд з іноземним припускає можливість придбання вітчизняних товарів і лише 1/5 респондентів схильні купувати здебільшого продукцію вітчизняного виробництва. Ця обставина повинна серйозно стурбувати відповідальних за випуск та реалізацію вітчизняної продукції, бо розпад виробництва та споживання в суспільстві - одна з фундаментальних причин краха держави.

Відмічено, що високий процент порушень прав споживачів - на підприємствах державної форми власності.

У випадку порушень прав громадян як споживачів закони держави в повній мірі, на їх погляд,

- захищають 1,6% опитуваних,
- не захищають - 67,6%,
- захищають частково - 30,8%.

З точки зору респондентів необхідність прийняття нових законів, захищаючих права споживачів, очевидна для 81,6% опитуваних.

За прийняття Торгового Кодексу як документу, який об'єднує та систематизує всі правові акти, що регулюють стосунки виробників, продавців та споживачів, включаючи контролюючі органи та інші суб'єкти цих стосунків висловилось 33,6% опитуваних.

Формами заохочення виробників високоякісних товарів, на думку респондентів, можуть бути пільгове кредитування, оподаткування та позамитний експорт.

Всебічні дослідження аспектів проблеми якості споживчих товарів дозволили розробити основні критерії моделювання механізму регулювання якості.

Ось чому присвячена третя частина дисертації "Удосконалення економіко-правового механізму регулювання якості споживчих товарів".

Виходячи з результатів дослідження, враховуючи всю важливість та актуальність проблеми, необхідності рішення задачі якості, нами запропонована розробка та прийняття на державному рівні Програми Якості споживчих товарів з визначенням стратегії і тактики задач, етапів і часу її виконання. Практична реалізація Програми Якості повинна передбачати як загальнодержавні, так і регіональні заходи з врахуванням спеціальних засобів і методів її здійснення.

Законодавчу реформу цієї сфери суспільних відношень слід починати з удосконалення системи стандартизації, введення в Україні міжнародної системи "Е - індексації", прийняття закону "Про якість", "Про безпеку продукції", "Про торгівлю", "Торговельний Кодекс", структура якого нами відправлена у Міністерство юстиції.

Нами розроблена комплексна система основних показників економіко-правового регулювання якості споживчих товарів, методика виявлення ефективності виробництва та реалізації високоякісної продукції.

В завершенні дисертації сформульовані основні висновки та рекомендації, що з'являються при проведенні дослідження, спрямованні на вирішення проблеми.

За темою дисертації опубліковані такі роботи:

1. Толстая Е. И.

Внешнеэкономическая деятельность // Деловые вести. – 1995. – № 7. с. 5.

2. Толстая Е. И.

Международный контракт // Деловые вести. – 1995. – № 8. с. 7.

3. Толста К. І.

Економіко-правові механізми регулювання якості товарів споживання // Торгівля і ринок України. – Донецьк: ДКІ. – 1995. с. 108.

4. Толста К. І.

Споживчий ринок України // Схід. – Донецьк. – 1996. – с. 49-51.

5. Толста К. І.

Механізм правового регулювання якості товарів споживання // Торгівля і ринок України. – Донецьк: ДКІ. – 1996. с. 109.

6. Толста К. І.

Роль права в покращенні якості товарів споживання // Торгівля і ринок України. – Донецьк: ДКІ. – 1996. с. 109-110.

Толстая Екатерина Ивановна. Экономико-правовой механизм регулирования качества потребительских товаров.

Диссертация на соискание ученой степени кандидата экономических наук по специальности 08.07.05 - Экономика торговли и услуг, Донецкий государственный коммерческий институт, Донецк, 1997.

Диссертация содержит теоретические и практические исследования экономико-правового механизма регулирования качества потребительских товаров в условиях перехода к рыночным отношениям.

На основании комплексного подхода к анализу проблемы повышения качества товаров, изучения основных факторов, влияющих на качество потребительских товаров, разработаны новые экономико-правовые механизмы регулирования качества товаров на потребительском рынке Украины, разработаны и предложены научно-практические рекомендации общегосударственного и регионального масштаба, направленные на решение проблемы повышения качества, на защиту прав потребителей и поощрение отечественных производителей.

Ключевые слова: Качество потребительских товаров, экономико-правовой механизм регулирования качества, Торговый Кодекс, Торговые суды, защита прав потребителей и производителей.

Yekaterina Ivanovna Tolstaya. Economy and Law mechanism of consumer goods regulation.

Thesis for Candidate Degree (Economics), speciality 08.07.05 – Trade and Service Economy. Donetsk Commercial Institute, Donetsk, 1997.

The Thesis deals with theoretical and practical investigations of economy and law mechanism for quality regulation of

consumer goods in the transition period to market relations.

On the basis of complex approach to the problem analysis of goods quality improvement and investigation of basic factors influencing consumer goods quality the new economy and law mechanisms of consumer goods quality at consumers' market of Ukraine have been developed; scientific and practical recomendations on nation-wide and regional scale aimed at solving the quality improvement problem and protection of consumers' rights and encouragement of home manufacturers have been worked out and suggested.

The key-words: consumer goods quality, economy and law mechanism of quality regulation, Trade Code, Trade Courts, protection of Consumers' and Manufacturers' rights.

Підп. до друку 24.01.97. Формат 60Х84 1/16. Папір друкарський № 2.
Офсетний друк. Ум друк арк. 1,85. Ум. фарб. відб. 1,49.
Облік.-вид. арк. 1,18. Тир. 100 Заказ № 26

Донецький державний комерційний інститут.
340050, м. Донецьк, вул. Щорса, 31.
ТОВ "Фірма "Рапід", Донецьк, вул. Софійська,1. Тел. 50-48-51.

435889

Ав 37.116